

ISSN 1407-9321

Preiļu rajona
galvenās bibliotēkas
bērnu nodaļa

Preiļos uzsākti Kohēzijas fonda projektā paredzētie būvdarbi

● Kopš pagājušās nedēļas Preiļos slēgta satiksme pa Aglonas ielu no iebraukšanas pilsētā līdz krustojumam ar Jauno ielu, jo šajā posmā beidzot uzsākta ilgi gaidītā ūdensvada un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija. Būvsabiedrība «STRABARG-BMGS» darbus uzticējusi SIA «Daugavpils būvmehānizācija», kuras speciālisti inženiertīklu rekonstrukciju Aglonas ielā solā pabeigt triju nedēļu laikā. Foto: A. Stepanovs

Materiālu lasiet 2. lappusē.

Līvānu mērs turpmāk vadīs Latgales plānošanas reģiona attīstības padomi

16. novembrī Krāslavā notikušajā Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē ar 15 balsīm no 16 par plānošanas reģiona padomes priekšsēdētāju tika ievēlēts Līvānu novada domes un Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs **Andris Vaivods**. Latgales plānošanas reģions ir otrais, kas pēc grozījumiem «Reģionālās attīstības likumā» ievēlējis pastāvīgu priekšsēdētāju. Līdz šim padomes priekšsēdētāji tika iecelti rotējošā kārtībā un mainījās ik pēc sešiem mēnešiem, «Novadnieku» informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas komunikācijas nodaļas vadītāja Gunta Skrebele.

Savukārt Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Zanda Kalniņa-Lukaševica uzskata, ka pastāvīga priekšsēdētāja izvēle nodrošinās efektīvāku plānošanas reģiona darbu un sekmēs reģiona attīstību.

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomē pārstāvētas abas lielās Latgales pilsētas – Rēzekne un Daugavpils – un visi Latgales rajoni. Iepriekšējais padomes priekšsēdētājs bija Daugavpils domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Lāčplēsis.

Kā «Novadnieku» informē sabiedrisko attiecību speciāliste Līvānu novada domē Ginta Kraukle, nākamā padomes sēde ielānota jau šodien, 21. oktobrī, Ludzā. Latgales pašvaldību vadītāji uz nopietnu sarunu aicinājuši vairāku ministriju pārstāvjus. Kopīgi tiks meklēts risinājums ārkārtas situācijas uzlabošanai Ludzas rajonā, kas izveidojusies sakarā ar garajām kravas automašīnu rindām robežkontroles punktos Grebņevā un Terehovā.

ABONĒ

KĀ VĒLIES

NOVADNIEKS

Indekss 3033

Sadarbībā ar **QUELLE.**
www.quelle.lv

1

internetā
www.pasts.lv

2

pa bezmaksas tālruni
8008001

3

pasta nodaļās
visā Latvijā

Abonē pastā 2 preses izdevumus (abus ne mazāk kā uz 3 mēnešiem), aizpildi loterijas kuponu un laimē LCD TV sadarbībā ar "Quelle"! Loterijas noteikumi www.pasts.lv un pasta nodaļās. Loterijas atļaujas numurs 1665.

Piedāvājam vairāk nekā 800 preses izdevumu. Piegāde Rīgā līdz plkst. 7.00

OTRDIENAS INTERVIJA

Dzīvot rītdienai

— Tikko aizvadīti valsts svētki. Kā jūs jūtaties šādās reizēs, vai esat lepna par savu valsti?

— Es patiešām esmu Latvijas patriote. Bet svētku izjūta man ir divkārša. Abi ar vīru Arvīdu dejojām vidējās paaudzes deju kolektīvā «Tālderī», tāpēc svētkos vienmēr sanāk uzstāties. Šajās reizēs cilvēkiem tiek pasniegti apbalvojumi, uzstājas citi kolektīvi, valda pacilātība, telpas ir izrotātas. Man grūti iedomāties Latvijas proklamēšanas gadadienu bez aktīvas piedalīšanās tās atzīmēšanā.

— Pašā svētku priekšvakarā braucāt uz Rīgu, lai nodotu projektus. Uz kuriem vedāt un kāpēc tik steidzami?

— Paziņojums, ka ir iespēja pieveikties uz valsts investīciju programām nākošajam gadam, nāca pēdēja brīdī, un tad nu vajadzēja «paspēt ielēkt vilcienā». Projekti tapa burtiski dažu dienu laikā. Valsts investīciju programmai projekts iesniedzam katru gadu, viens vai divi tiek atbalstīti, bet pārējie gaida savu kārtu. Kad pienāk nākošais iesniegšanas termiņš, ceļam tos dienas gaismā, pārstrādājam, pielabojam atbilstoši jaunajai situācijai.

Vajadzību novadam ļoti daudz, bet pieteikumiem bija norādīti kritēriji, ka tiem jābūt saistībā ar izglītību un infrastruktūru. Aizvedām astoņus projektus, piemēram, par bērnu darza «Auseklītis» renovācijas pabeigšanu, skolu siltināšanu, Preiļu 2. vidusskolas ērtnīcu rekonstrukciju un citus. Ceru, ka vismaz trīs no tiem gūs atbalstu.

— Cik sen jūs jau strādājat ar projektiem un kāds bija sākums?

— Preiļu novada domē sāku strādāt 2000. gadā. Līdz tam domē nebija neviena speciālista, kas nodarbotos tieši ar projektiem. Taču pašvaldības plānošanas daļu toreiz vadīja ļoti erudīts cilvēks, izcils stratēģis Valērijs Stūris. Man liekas, ļoti daudzi gadi vēl būs vajadzīgi, lai realizētu tās idejas, ar kurām viņš nāca klajā jau toreiz, pirms sešiem gadiem. Viņš bija cilvēks, kas pašvaldībā ieviesa plānošanu kā tādu.

Mans pirmais pienākums bija sagatavot novada izveidošanas projektu. Toreiz gāja grūti. Cilvēki turējās pie konservatīviem uzskatiem un stereotīpiem, viņiem nebija informācijas. Braucām pa pagastiem, stāstījām, kas tas ir. Vārds «reforma» vien viņos izraisīja negatīvas jūtas. Toreiz mērķis bija izveidot novadu no astoņām pašvaldībām, bet, kā redzams, Preiļiem pievienojas tikai Preiļu un Aizkalnes pagasti. Domāju, ka tagad iedzīvotāji ir pārliecinājušies par pirms pieciem gadiem notikušās apvienošanās lietderību, jo tās rezultāti līdzekļus saņem arī novada pagasti. Tagad sāks darbs pie tālākas novada paplašināšanas, esmu iekļauta darba grupā, kas gatavo Sutru, Saunas

un Pelēču pagasta pievienošanu novadam.

Pirmajā darba gadā man nācās ļoti daudz mācīties. Paldies Valērijam Stūrim un toreizējam domes priekšsēdētājam Ilmāram Meluškānam par to, ka man bija iespēja apmeklēt dažādus kursus. Ja ir pamatzināšanas, tad tālākais veidojas no pieredzes, no tā, ka pats izej cauri visam un saproti, kas tas ir.

— Tagad projekti jāraksta visiem un visur, — pensionāriem, lai nokrāšotu soliņu pie mājas, un skolābērniem, lai dabūtu autobusu ekskursijai, nerunājot par pašvaldībām un uzņēmumiem. Kas tas ir — projekts?

— Vispirms ir ideja, ar kuru tā gatavotājs vēlas sasniegt kādu zināmu mērķi, kam vajadzīga nauda. To nevar pieprasīt, vienkārši uzrakstot uz papīra nepieciešamo summu. Tiek rakstīts projekts, papildinot ideju ar aktivitātēm, ar aprēķiniem par nepieciešamo finansējumu, ar pamatojumu, kāpēc tas vajadzīgs. Ir projekti par soliņu krāsošanu, bet ir arī projekti, kam vajadzīgi miljoni.

— Prasmīgs projekta izstrādātājs ir labs pamats pašvaldības, uzņēmuma vai sabiedriskās organizācijas veiksmei un tālākai attīstībai. Cik daudzi no jūsu projektiem iegūst atbalstu?

— Pagaidām neviena augstskola Latvijā speciālistus projektu plānošanai un vadīšanai nesagatavo, bet iespējams, ka drīzumā to darīs Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Līdz šim viss ir atkarīgs no konkrētā cilvēka, no tā, cik zināšanu viņam ir un cik darba viņš gatavs ielikt topošajā projektā. Projektētāja darbu vērtē pēc atbalstīto projektu skaita. Tas ir arī komandas darbs. Preiļu novada domē strādājam kopā ar attīstības un plānošanas nodaļas vadītāju Zigmāru Ertu, atsevišķos jautājumos tiek piesaistīti juristi, grāmatveži un ekonomisti, jo šo cilvēku darbs vajadzīgs arī projektu realizācijas gaitā. Un, protams, vadības atbalsts. Šī ziņa nepārspējams bija līdzšinējais domes priekšsēdētājs Jānis Egliņš, ģenerējot jaunus idejas.

No maniem izstrādātajiem projektiem tiek atbalstīta apmēram puse. Sāpīgi, ka atbalstu neguva projekts par Preiļu pils renovāciju. Atteikumam līdzī nācis arī rūgtums, apjaušot, ka ne vienmēr vērtēšana ir objektīva. Veco pīļu atjaunošanai bija tikai viena Eiropas programma, laikam tāpēc pieteikumu pieplūdums bija tik milzīgs. Neceru, ka drīzumā šāda iespēja tiks piedāvāta vēlreiz. Atbalstu guva kādas astoņas pils, un nemaz tik tālu aiz tām, kas guva priekšroku, nepalikām.

— Kur paliks šis Preiļu pils atjaunošanai sagatavotais projekts? Vai tiks uzdevināts īpašniekam, kurš pili iegādāsies izsolē?

Nereti cilvēki, kam ir bijusi iespēja apmeklēt arī citas Latgales pilsētas — rajonu centrus, par Preiļiem izsakās ar patīkamu pārsteigumu. Tomēr būsim reālisti, — bez naudas nekas nenotiek. Taču līdzekļus ir jāprot dabūt, piesaistīt un lietderīgi izmantot. Tieši šajā jomā arī darbojas projektu izstrādātāji, kuru darba būtību var raksturot īsi — atrast finansēšanas avotu un prast pārliecināt, ka tieši Preiļos šie līdzekļi visvairāk vajadzīgi. Preiļu novada domē jau sesto gadu ar šiem jautājumiem sekmīgi nodarbojas projektu vadītāja SANITA MELKO.

Dzimusi, augusi un skolā gājusi Preiļos, Sanita arī pēc Rēzeknes augstskolas absolvēšanas ar vizuālās mākslas skolotājas diplomu un iegūto papildspeciālitāti angļu valodā drīz vien atgriezās uz šo pilsētu, līdzī pārveidama arī dzīvesbiedru Arvīdu.

— Visa dokumentu pakete ir sagatavota, saskaņota un to varētu piedāvāt jaunajam īpašniekam. Bet nevar zināt, vai tā nolūki par pils atjaunošanu un izmantošanu saskanēs ar mūsu iecerēm, vai viņam projekts būs vajadzīgs.

— Projekts taču netiks dāvināts par velti, bet pārdots, jo tā izstrādāšanā ieguldīta liela pašvaldības nauda.

— 75 procenti no izmaksām sastādīja Eiropas Savienības finansējums, bet 150 000 eiro bija novada līdzfinansējums.

— Kurš no jūsu gatavotajiem projektiem novadam devis lielāko, ja tā var teikt, — pienesumu?

— Pat vienkārši projekti infrastruktūras uzlabošanai, kā, piemēram, projekts par Preiļu centra krustojuma rekonstrukciju ir devis iespēju piesaistīt milzīgas summas. Tāpat arī skolu siltināšanas projekti. Labumu no to realizācijas sajūt gan skolēni, gan pedagogi ik dienas. Domāju, ka arī Aizkalnes un Preiļu pagasta iedzīvotāji spēj novērtēt ieguvumu no ūdenssaimniecības sakārtošanas un administratīvo ēku siltināšanas projektiem. Ja raugāmies tālākā perspektīvā, ļoti nozīmīgs ir sociālā fonda projekts, ar kuru tikko sākam strādāt. Tā idejas autors un izpildītājs ir Zigmārs Erts. Es esmu vadītāja profesionālās orientācijas projektam, kas būs saistīts ar konsultantu apmācīšanu. Šie konsultanti sniegs informāciju skolēniem un topošajiem studentiem un orientēs viņus uz tām nozarēm, kurās novadā nepieciešami speciālisti.

Vislielāko atdevi un ieguldījumu novadam dod projekti, kas saistīti ar cilvēkresursiem. Protams, infrastruktūras jomā realizētie projekti ir visiem ļoti redzami, ikviens jau šodien var pārliecināties, cik daudz naudas tur ieguldīts. Ar cilvēkresursiem saistītu projektu iznākumi būs redzami tikai pēc gadiem, kad sāks atgriezties augstskolu absolventi. Viņiem būs jaunas idejas, brīvāks un demokrātiskāks skatījums uz lietām.

Pašlaik tiek realizēti arī projekts nodarbinātības stratēģijas izstrādei. Notiek esošās situācijas izpēte, intervijas ar iedzīvotājiem, uzņēmējiem, pašvaldību deputātiem. Pēc tam tiks veikta situācijas analīze, izstrādāta stratēģija, kā atrisināt nodarbinātības problēmu, lai jaunam cilvēkam Īrija nav vienīgais variants.

— Liekas, ka nodarbinātības risinājums ir vienkāršs — vairāk darbavietu un pienācīgu atalgojumu. Bez tam, pat ja darbs jaunajiem arī atrastos, viņiem nebūtu vietas, kur dzīvot.

— Lai būtu darbavietas, vajadzīga ražošanas. Kas vajadzīgs uzņēmējiem, kā līdzsvarot viņiem neizdevīgos apstākļus, ka esam tik tālu no Rīgas? Protams, arī jautājums par mājokļiem uzņē-

● Sanitai Melko visvairāk patīk vasara, kad pasaule pilna ar viņas mīļākajām pļavu puķēm. Sanitas devīze ir dzīvot saskaņā ar sevi, skatīties pēc iespējas pozitīvāk, pieņemt dzīvi, kāda tā ir, un kopumā — dzīvot rītdienai. Foto: A. Stepanovs

mējiem un pašvaldībai jārisina kompleksi. Gribētos, lai kāds uzņēmējs šeit nodibina savu būvfirmu, kas celtu un pārdotu mājokļus.

— Pēc kādiem principiem izvēlaties, pie kāda jautājuma strādāt, kurā projektu konkursā piedalīties?

— Informācijas par tiem ir ļoti daudz. Ar interneta un preses starpniecību nepārtraukti jāseko piedāvājumiem. Bet no pašvaldības vajadzībām sastādīts vesels saraksts. Atliek tikai sekot, kad parādīsies piedāvājums pašvaldībai vajadzīgā lietā. Projekti ir atšķirīgi ne tikai pēc sagatavošanas, bet arī pēc ieviešanas sarežģītības. Ja tiek realizēts projekts par ES struktūrfondu līdzekļiem, par darbu jāsniedz ļoti komplikēti pārskati. Piemēram, pašlaik strādājam ar trijiem INTERREG projektiem. To naudiņa nemaz nav tik milzīga, bet skaites un aizpildāmo dokumentu blāķi ir iespaidīgi, pie tam angļu valodā. Bet tā jau ir, — kas maksā, tas pasūta mūziku. Projektu vadīšanā atbilstoši ES prasībām līdzdarbojas arī grāmatvedis un finanšu darbinieks.

— Daudz tiek runāts par septiņiem «treknajiem gadiem». Kā jūs prognozējat, vai Preiļu novadam no šīm solītajām ES naudām tiks daudz? Un no kā tas būs atkarīgs?

— Gribas cerēt, ka iegūsim. Pēc Latgales attīstības aģentūras norādījuma esam apkopojuši informāciju par to, kas Preiļu novadā nepieciešams. Tika gatavotas operacionālās programmas, kas būs kā ceļš, pa kuru tā naudiņa ies. Mēs sarakstījām visu iespējamo. Līdztekus darbojas arī nacionālās programmas — lieli reģionāli projekti, uz kuriem konkursus pašvaldībām neizsludinās, piemēram, tranzīteļu vai reģionālo kon-

certzāļu būvēšana. Protams, tāpat kā līdz šim, gatavosim projektus un izmantosim katru iespēju naudas plūsmu pagriezt Preiļu novada virzienā. Darbs ar projektiem būs atkarīgs arī no cilvēku kapacitātes, tāpēc lietderīgi sākt domāt par plānošanas nodaļas paplašināšanu. Sevišķi tāpēc, ka novadam drīzumā pievienosies jauni pagasti. Gribētos par Eiropas naudu savest kārtībā novada infrastruktūru un jo sevišķi piestrādāt ceļu un ielu sakārtošanā. Jau pašlaik tiek realizēti divi projekti par ielu krustojumu rekonstrukciju, vēl divi iesniegti. Jāsaved kārtībā atkritumu saimniecība. Un gribas kaut ko priekšsirds — atpūtas kompleksu ar peldbaseinu, boulinga zāli.

— Runājot par atpūtu, — kā pati relaksējaties pēc smagas darbdienas?

— Abi ar vīru dejojām deju kolektīvā, un mēģinājumu stundas palīdz atbrīvoties no sasprindzinājuma, kas gūts dienā. Kopā ar dejojājiem esam daudz ceļojuši, vismaz reizi gadā izdodas apmeklēt kādu no ārvalstīm. Vīrs ir muzikants, bieži spēlē kāzās un citos ģimenes godos. Labprāt pavadām laiku arī ar saviem mīļajiem un tuvajiem cilvēkiem, apciemojam manus vecākus Pieniņos un Arvīda dzimtajās mājās Rēzeknes rajona Dricānos. Man ir divi puķu māsa, vēl viena māsa un brālītis. Viņš jau astoņus gadus dzīvo ASV. Šovasar apprecējās ar Austrālijas latvieti, kāzas rīkoja Latvijā. Ierādās daudz ligavas radu, kam saknes Latvijā. Es apbrīnoju to latvietību, ko šie cilvēki saglabājuši gadu desmitiem ilgi, un to patriotismu, ar kādu viņi attiecas pret Latviju, pret to, ka mēs tagad esam brīva valsts. Mums reizēm šis atlieksmes trūkst.

Kamēr vecāki darbā

Novembrī apritēja gads, kopš durvis vēra atjaunotās telpas Preiļu bērnudārzā «Auseklītis», kas pēc rekonstrukcijas pārtapis par novada pirmskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» filiāli. «Pasaciņas» vadītāja Dace Verbicka un vadītājas vietiece Anna Paura, stāstot par pirmo darba gadu, uzsvera, ka ļoti cer arī uz tālāku «Auseklīša» rekonstrukciju, kā rezultātā tuvāko gadu laikā novadā būtu iespējams pilnībā apmierināt pieprasījumu pēc bērnudārza.

Cer uz pilnīgu bērnudārza atjaunošanu

«Auseklīti» apmeklēja 48 bērni divās vecuma grupās, stāstīja Dace Verbicka. Par filiāles atvēršanu visvairāk priecējās siera rūpnīcas mikrorajonā dzīvojošās ģimenes, tāluma ziņā šis bērnudārzs ir kilometrus divus tuvāk, nekā «Pasaciņa». Tomēr joprojām pavisam mazi bērniņi daudziem šī mikrorajona vecākiem jāved uz Celtnieku rajonu. Kāpēc tā?

— «Auseklīti» nav mazbērnu grupiņas, — skaidroja Dace Verbicka. — Cerams, ka novada dome īstenos solīto un nākamgad renovēs telpas, kas dos iespēju šeit atvērt vēl divas, tostarp, arī mazbērnu grupu. Kopumā tuvāko gadu laikā te paredzēts renovēt visas telpas un iekārtot četras grupas.

«Auseklīša» visu telpu atjaunošanu gaida vecāki, kuri plāno jaunu ģimenes pieaugumu vai arī jau pašlaik pieteikuši savus nesen dzimušos mazuliņus rindā uz bērnuzodu. Dace Verbicka stāstīja, ka rindā uzņemti daudzi — aptuveni 60 šogad dzimuši bērni, kuru vecāki vēlas laikus nodrošināties ar vietu bērnudārzā. Apmēram 40 mazuliņi šogad palikuši bez vietas bērnudārzā. Valstī pa laikam tiek diskutēts par jautājumu, ka tiem vecākiem, kuru mazuliņi vietu trūkuma dēļ neapmeklēja bērnudārzu, būtu jāsaņem pabalsts auklīšu algošanai. Būtu labi, ja tā notiktu,

● Grupiņas «Zelta sietiņš» bērniem pēc svaigā gaisā pavadīta laika audzinātājas Irinas Grigorjevas vadībā pusdienās būs laba apetīte.

uzskata vadītāja, taču šiem līdzekļiem jārūpējas, pašvaldībām šādiem izdevumiem nav naudas. Tomēr no savas pieredzes vadītāja zina stāstīt arī tādus gadījumus, kad vecāki atsakās no vietas bērnudārzā, jo ir iespēja vēl kādu laiku bērnus audzināt mājās. Novada domē tiekot gatavoti jauni noteikumi bērnu uzņemšanai rindā uz bērnudārzu, kas stāsies spēkā nākamgad.

Sadzīves un nodarbību apstākļi teicami

«Auseklīša» telpas gada laikā neko nav zaudējušas no ideālā svaiguma, kāds bija vērojams atklāšanas dienā. Zālē uzstādītas klavieres, vienas no trijām, kas bija «Pasaciņas» īpašumā. Bērniem regulāri notiek muzikālās nodarbības. Telpās redzami valsts svētku rotājumi — no papīra izgriezti auseklīši, Rīgas pils, Latvijas kontūras un citi. Te notiek visi pasākumi kā «Ielajā» bērnudārzā. Telpās ir silti, pat pārāk, tāpēc bērnu pastaigas laikā tās tiek vēdinātas.

Brokastis, pusdienas un launagā bērniem īpašos termosos tiek atvests ēdiens, kas pagatavots «Pasaciņas» virtuvē. Anna Paura stāsta, ka tikai pirmajās dienās

šāda kārtība likusies neierasta. Viss organizēts teicami. Ēdiena atvešanai ir speciāls pašvaldības mikroautobuss, kas saņēmis atbilstošu sertifikātu pārtikas transportēšanai. Šoferim katru dienu autobuss jāuzkopj ar dezinficējošiem līdzekļiem. Termosos tiek ievietoti tikko gatavots, karsts ēdiens, no katla līdz šķīvjiem uz galda tas nonāk 20–30 minūtēs. Termosiem līdzī brauc pavāre, kura «Auseklīti» ēdienu arī sadala pa porcijām. Tādā veidā atvairina ne tikai zupas vai biežputras, bet, piemēram, arī sviestmaizes. Vecāki par mazuļu uzturēšanu bērnudārzā maksā 18 latus mēnesī.

Drošības jautājumiem liela uzmanība

Bērnudārzā liela uzmanība pievērsta drošības jautājumiem. Ārduvis vienmēr tiek turētas slēgtas. Ritā, kad mazuļi tiek atvesti, kā arī dienas otrajā pusē, kad vecāki pēc viņiem ierodas, pie durvīm dežurē sargs. Savukārt pa dienas vidu mājā var iekļūt, kad pie durvīm piezvanīts un kāds no darbiniekiem noskaidrojis, ko apmeklētājs vēlas. Nevēlami svešinieki šeit nav iekļūduši. Taču atsevišķos gadījumos bērni nav tikuši atdoti pat saviem tētiem, ja viņi

● Vēl pēc brīža pie «Auseklīša» durvīm pietās mikroautobuss ar karstiem ēdieniem, tāpēc šķīvjiem jau jābūt galdā.

pēc mazajiem ieradusies alkohola reibumā. Tādos gadījumos audzinātājas pa telefonu sazinās ar mammām, un pēc bērna atnāk cits ģimenes loceklis.

Slimojam maz, sacīja Anna Paura, stāstot par novērojumiem pagājušajā ziemā. Apmeklētība bijusi normas robežās.

Iesaistās vecāki

Pirmajā gadā dienas kārtībā bija teritorijas sakopšana un uzturēšana. Vasarā daudz darba prasīja plašā zāliena atgriešana civilizētā izskatā. Līdzināti kurmju rakumi un izciļņi, daudreiz plauta zāle. Vasarā bērnudārzu ieskāva krāšņās petūniju rindas. Labiekārtošanas darbos piedalījās arī bērnu vecāki. Ar viņu spēkiem un novada domes atbalstu rotaļu laukumā parādījās jaunas iekārtas. Vecāki sagādājuši kokmateriālus jauniem rotaļu laukumiņiem. Preiļu 2. vidusskola atvēlējusi metāla konstrukcijas, kas nākamvasar tiks izmantotas sporta laukuma ierīkošanai.

Bērnu ikdienu nav iedomājama bez rotaļlietām. Uzņēmums «Tapro» uzdevinājis 300 latus rotaļlietu iegādei, daļa pārvesta no «Pasaciņas», spēlmanīņu iegāde notikusi arī par domes piešķirtajiem līdzekļiem. Vecāki var strādāt mierīgi. Viņu atvases tiek aprūpētas, ēdinātas, mācītas, ar bērniem ro-

taļājas, lasa pasakas, dzied, dejo, viņus izguldina un, ja vajag, palīdz aizšņorēt zābaciņu vai aiziet uz podiņa.

Ne visiem ir nauda bērnudārza apmaksāšanai

Daces Verbickas un Annas Pauras pavadībā aplūkojam teicami iekārtotās telpas, papricējamies par dzīvespriecīgajiem mazuļiem rotaļu laukumā. Pie bērnudārza piebrauc mikroautobuss, kurš atvedis termosus ar pusdienām un pavāri. Bet kāds tētis savu dēlenu sēdina uz mopēda un ved mājup. Uz jautājumu, kāpēc bērns aizbrauc neēdis, audzinātājas skaidro, ka ir vecāki, kuriem nav līdzekļu, lai samaksātu par mazā uzturēšanu bērnudārzā. Taču pirmsskolas sagatavošana ir obligāta. Tāpēc šo vecāku atvases bērnudārzā ik dienas ierodas uz dažām stundām — uz nodarbībām. Kad grupas biedri sēstas pie pusdienu galda, šie mazuļi dodas mājup, un atliek tikai minēt, vai arī viņus gaida svaigi gatavoti ēdieni.

Cerot uz valdības solīto, ka drīzumā pusdienas sākumskolās varētu būt bez maksas, gribētos sagaidīt arī lielāku atbalstu ģimenēm bērnu pirmsskolas sagatavošanā.

Jaunsilavu draudzīgie kaimiņi

«Draudzīgie kaimiņi» ir klubiņš, kas pēc pašu iniciatīvas radies Līvānu novada Turku pagasta Jaunsilavās un apvieno divu namu iedzīvotājus.

— 27 un 12, — uz jautājumu, cik tad pa abām vairākstāvu mājām Jaunsilavās ir dzīvokļu, atbild Helēna Švirkste, pensionētā skolotāja. Viņa ir viena no Turku pagasta aktīvākajām iedzīvotājām, kura kopā ar domubiedru bariņu Jaunsilavās nodibinājušas draudzīgo kaimiņu klubiņu.

Atsevišķi dzīvokļi gan esot tukši, dažu citu iedzīvotāji atturoties no kopīgām aktivitātēm, tomēr gandrīz 30 ģimenes labprāt iesaistoties kopīgos pasākumos. Aicināti tiekot visi, stāstīja Helēna Švirkste, ar kuru tikāmies Jaunsilavu bibliotēkā. Šeit arī ir vieta, kurā iedzīvotāji nereti sanāk kopā. «Draudzīgo kaimiņu» būšanas aizsākumi saistās ar laiku, kad Turku pagasta sociālā darbiniece Ināra Kokina realizējusi Nīderlandes fonda KNHM atbalstīto projektu «Bērnu sapnis — rotaļu lau-

kums», kas tapis programmā «Līvānu novada iedzīvotāji veido savu vidi». Laukums tapis pie daudzdzīvokļu mājām Jaunsilavās. Sociālā darbiniece iesaistījusi dažāda vecuma bērnus. Bet vakaros palīgos nākušas mammas — nesušas melnzēmi, līdzinājušas, stādījušas puķes. Augusta beigās uz laukuma atklāšanu pulcējušies abu māju ļaudis, bet bērni uzstājušies ar pašu sagatavotiem priekšnesumiem.

Tā kopības sajūta, kas šajā laikā valdīja mūsu mājās starp lielajiem un mazajiem iedzīvotājiem, bija tik laba, ka gribējās to saglabāt un uzturēt arī turpmāk, stāstīja pensionāre. Un tā spontāni radusies ideja nosvinēt veco ļaužu dienu, kas tika apvienota ar Miķeļdienas atzīmēšanu. Istā mājīga vietīņa šim nolūkam bija Jaunsilavas bibliotēkas lasītava. Kopīgiem spēkiem tika izveidota rudens ziedu, dārzenu un kārtojumu izstāde. Kompozīcijām bija romantiski nosaukumi: «Nāk rudens izgaismot Latviju», «Princesīte Stikla kalnā», «Dāliju lietus» un līdzīgi. Lauku cilvēki tik ļoti noil-

gojušies būt kopā, jo dienas aizrit vienmuļi, pa ierasto maršrutu — māja, kūts, tūrums, ka šajā reizē arī ticis nolemts sanākt biežāk, svētdienās vienā noteiktā laikā. Tiekoties pēc nedēļas, kaimiņi nolēma, izmantojot silto laiku, sarīkot sēņu izstādi jauniekārtotajā laukumā. Gan pieaugušie, gan bērni savāca daudz sēņu, un ekspozīcija bija bagāta. Uz izstādi ieradās daudz skatītāju, bija iespēja nogaršot līdzī atnestos sēņu ēdienus.

Nedēļu vēlāk kaimiņu māju iedzīvotāji sarīkoja ķirbjaugu izstādi. Uz to tika nesti kabači, ķirbji, cukini, patisoni, kam dabas māte bija piešķirusi neparastāku izskatu. Saimnieces viena otru centās pārspēt, demonstrējot neparastus salātus, piemēram, gatavotus no kabačiem, āboliem, apelsīniem (vai citroniem) un riekstiem, pankūkās un citus gardumus. Atzīmējot Mārtiņpārņemšanas, kaimiņi organizēja kartupeļu un neparastu dabas veidojumu izstādi.

Rudeni un gada nogalē ir daudz citu svi-

namdienu, tāpēc klubiņam «Draudzīgie kaimiņi» ideju netrūkst. Nākamā tikšanās reize būšot pirmajā Adventes svētdienā, kad visi sanāksot kopā un istas floristes vadībā darināšot vainagus. Jau kopš seniem laikiem, sagaidot jauno gadu, abu māju iedzīvotāji satiekas pagalmā pie izrotātas kuplas egles, ko kādreiz no meža pārnēsis un iestādījis Helēnas, nu jau aizsaulē aizgājušais, dzīvesbiedrs. Kaimiņi iznāk ar cienastu, viens otru apveic. Šo māju iedzīvotāji nav skubināmi arī uz apkārtnes labiekārtošanu.

Par klubiņa nosaukumu Helēna Švirkste teica, ka dažādi varianti ilgi apdomāti, kamēr vienojušies par isto. Klubiņš sagatavojis un izlaidis arī informatīvo biļetenu, kurā aprakstīti un attēloti šie notikumi. «Draudzīgie kaimiņi» ar savu piemēru rāda, kā veidot un uzturēt savstarpējas attiecības, kā pašiem piedot krāsainību lauku vienmuļajam dienu ritējumam.

Alkoholisma apkarošanai nepieciešams sabiedrības atbalsts

Iedzīvotāju masveida saindēšanās ar nekvalitatīvu alkoholu pēdējo mēnešu laikā Preiļu vārdu darījusi pazīstamu visā Latvijā. Indīgā alkohola upuru skaits turpina palielināties. Jau vairāk nekā 80 personas griezušās medicīniskajās iestādēs pēc palīdzības sakarā ar toksisko hepatītu. Policija veic masveida kratīšanas točkās, kriminālprocesa ietvaros vairākas personas aizturētas.

Ko par alkoholisma sērgu domā SIA «Preiļu slimnīca» mediķi, «Novadnieks» jautāja ārstam narkologam JĀNIM ANSPOKAM.

Dzeltenie saasināja uzmanību

— Preiļu rajons ir Latvijas sastāvdaļa un droši varu apgalvot, ka būtībā alkoholisma ziņā mēs neizceļamies citu rajonu vidū. Esmu personīgi pārliecinājies, ka dažā labā citā vietā alkoholu lieto tikpat daudz vai vēl vairāk nekā Preiļos. Mums vienkārši nav paveicies tajā ziņā, ka tieši te ir trāpījusies nekvalitatīvā alkohola partija, kas satur indīgas vielas.

Cilvēki no nekvalitatīva alkohola Latvijā mirst visu laiku. Pie tam, mirst daudz. Tā Preiļu rajonā un citur ir bijis arī līdz šim, bet sabiedrība par to vienkārši nav bijusi informēta. Līdz šim pacienti slimnīcās pārsvarā miruši pēc organisma saindēšanās sakarā ar nieru mazspēju un citām problēmām, ko izraisa nekvalitatīvs alkohols.

Lai cik tas šausmīgi arī neizklausītos, ja šie vairāki desmiti saslīmušo, kuri patiesībā ir hroniski alkoholiķi, būtu pa vienam vien nomiruši, nekāds trācis nebūtu sacelts. Šī brīža problēma ir tā, ka lielākā daļa no viņiem ir dzīvi, ārstējas un arī turpinās ārstēties ilgstoši un līdz ar to praktiski paralizēja Preiļu slimnīcas darbu.

Problēma ir jārisina visai sabiedrībai

No otras puses, *dzeltenie* ir paveikuši arī ļoti labu darbu. Viņi pievērsa sabiedrības uzmanību problēmai, jo, esmu pārliecināts,

policija to saviem spēkiem nespēj atrisināt. Tas ir jārisina visai sabiedrībai, ņemot talkā likumdošanas iespējas. Mediķi pašlaik ir pārliecināti, ka izmaiņas likumdošanā tiks pieņemtas un attiecīgās instances pret *kreisā* alkohola izplatīšanu varēs darboties daudz efektīvāk.

Robeža, aiz kuras cilvēks kļūst par alkoholiķi, ir katram sava. Dažam pietiek pat ar vienu izdzertu glāzīti, kad rodas atkarība, citam vajadzīgi dzeršanā aizvadīti mēneši un gadi. Situāciju ietekmē daudzi faktori, tajā skaitā arī iedzimtība, bet robežlīnija katram ir individuāla. Parasti to pamana sabiedrība, bet pats alkohola lietotājs – ne.

Nekvalitatīvs alkohols sagrauj ātrāk

Sevišķi bīstami ir, ja alkoholu sāk lietot jaunībā un bērnībā. Tad alkoholisms sākas ātrāk un cilvēka veselības problēmas ir daudz nopietnākas. Parasti pilnīga izārstēšana nav iespējama, hronisku alkoholiķi var tikai apārstēt. Organisma reakcija ir līdzīga kā tad, ja tiek lietotas narkotikas. Pilnīga atbrīvošanās no atkarības nav iespējama.

Lietojot nekvalitatīvu alkoholu, ir ļoti spēcīgs tā sauktais paģiru sindroms. Tāpēc nākamajā dienā pēc šāda alkohola lietošanas slimniekam rodas nepieciešamība saņemt nākamo dzēriena devu, lai noņemtu nepatīkamo simptomātiku. Cilvēks jūtas

ļoti slikti un viņš var sev palīdzēt tikai ar vēl vienu alkohola devu. Tieši tāpēc nekvalitatīvais alkohols ļoti strauji cilvēku padara par atkarīgu.

Ir jāatceras, ka katrai tautai ir sava mentalitāte, reliģiskā pārliecība un organisma īpatnības, tāpēc ne visās valstīs alkoholisms kļūst par tik ievērojamu problēmu. Japāņiem, piemēram, ir savādāka vielmaiņa nekā eiropiešiem. Viņiem paģiru sindroms parasti ir daudz spēcīgāks, tāpēc japāņi alkoholu lieto maz. Līdzīgi ir ar vairākām dienvidu tautām.

Nepieciešamas piespiedu ārstēšanas iespējas

Lai gan Latvijā tagad daudz runājam par demokrātiju, cilvēktiesībām un tā tālāk, uzskatu, ka pašlaik nav pareiza kārtība, kas liedz pacientus nosūtīt piespiedu ārstēšanai no alkoholisma. Kā ārsts varu atzīt, ka padomju laikā piespiedu ārstēšana deva rezultātus. Neviens no tiem, kas izstrādā likumus, nav bijis ārsta kabinetā brīdī, kad mātes un sievas stāsta par saviem tuviniekiem, kuri par pudeli grādigā nes no mājas mēbeles, citas mantas, ir gatavi pārdot dvēseli par glāzi dzeramā. Parasti šie cilvēki neuzskata sevi par alkoholiķiem un ārstēties nav pierunājami. Arī policija iejaucas tikai gadījumā, ja dzērājs ģimenes locekļus sāk iespaidot fiziski vai arī izdara kādu citu likumpārkāpumu.

Pie ārsta narkologa pacienti griežas tad, kad viņiem nav spējuši palīdzēt citi, tajā skaitā arī ģimenes ārsti. Gribu uzsvērt, ka informācija par narkologa pacientiem netiek izpausta pārējai sabiedrībai. Ārstēšanas iespējas ir dažādas, tāpēc no tām nevajadzētu baidīties. Ja cilvēks nevēlas palīdzību saņemt Preiļos, to var darīt arī pie medi-

ķiem Daugavpilī vai Rīgā.

Dzert sāk arvien jaunākos gados

Savā ārsta praksē esmu pārliecinājies, ka problēmas ar alkohola lietošanu sākas arvien jaunākā vecumā, pat 12 līdz 13 gadus veciem pusaudžiem. Uzskatu, ka tā ir viena no aktuālākajām problēmām, jo neārstēšanas gadījumā līdz 30 gadu vecumam cilvēks var pilnībā nodzerties. Uzskatu, ka Preiļu rajonā situācija šajā ziņā ir ļoti slihta. Neviens nav noslēpums, ka daļa nepilngadīgo bieži lieto alkoholu. Esmu apmeklējis jauniešu atpūtas pasākumus un redzējis piedzērušos pusaudžus. Tāpēc atliek jautāt, kur viņi nakts laikā iegādājušies dzeramo, kas viņiem to ir pārdevis. Būtu muļķīgi teikt, ka alkoholu nopirkuši vecāki un paši to saviem bērniem izsnieguši. Pašvaldībai, sabiedrībai un tiesībsargājošajām iestādēm būtu šai problēmai jāpievērš lielāka uzmanība. Eiropas pieredze šajā ziņā ir ļoti laba, tāpēc būtu jāpārņem arī Latvijā, ieviešot visstingrākās prasības pret tām iestādēm, kas pārkāpj noteikumus un pārdod alkoholu nepilngadīgajiem. Domāju, ka pagaidām sabiedrība vēl nav nobriedusi stingrai rīcībai, bet agrāk vai vēlāk tas notiks.

Kā ārsts un pašvaldības deputāts pašlaik esmu uzsācis projektu, kura atbalstīšanas gadījumā tiks organizēti reidi un pārbaužu diskontekstos un jauniešu atpūtas vietās, lai veiktu stingrāku kontroli un atturētu jauniešus no dzeršanas. Šim mērķim ir jāieplāno līdzekļi arī novada domes nākamā gada budžetā. Esmu pārliecināts, ka tas dos labus rezultātus, jo ir pēdējais laiks glābt mūsu jaunatni.

L.Kirillova

Nenopļauj zāli un neremontē žogus

Pēc Preiļu kapsētā notikušā sveču vakara laikraksta redakcijā griežas kāda apmeklētāja, kura jūtas aizvainota par atteiksmi pret jauno kapsētu. Daļa no kapsētas teritorijas netiek apļauta, tajā zaļo nezāles, aizaug nekoptie celiņi, stāstīja sieviete, kuras ģimenes loceklis apbedīts jaunajā kapsētā.

Jāteic, ka apmeklētājas sarūgtinājumam pirmajā brīdī negribējās noticēt, jo jaunā kapsēta atstāj iespaidu kā sakopta un labā kārtībā uzturēta teritorija. Bija vien jādodas skatīties uz vietas. Un

tiešām, tajā kapsētas daļā, kas atvēlēta pareizticīgajiem, no vasaras palikusi vibotņu audze. Divas trešdaļas no teritorijas nopļautas, trešā daļa – nē. Vai nu plāvējam apnicis darboties, vai arī nolēmis, ka kapsētas tālākajā stūrī nav, ko meklēt. Arī celiņu vietas šeit vairs tikko nojaušamas.

Lai nu kā, atteiksmi pret aizgājējiem

un viņu piederīgajiem jābūt vienādi, neatkarīgi no tā, kuros kapos mirušais guldīts. Kā redzams šajos fotoattēlos, gan nenopļautās nezāles jaunajā kapsētā, gan joprojām nesalabotie žoga posmi apkārt vecajiem kapiem nedara godu to apsaimniekotājiem un naudas dalītājiem.

L.Rancāne

Foto: A.Stepanovs

LASĪTĀJA VĒSTULE

Kā izskatās karogi svētkos?

Nezinu, kā ir citās mūsu valsts pilsētās, bet pie mums, Preiļos, svētku dienās uz valsts karogiem skatīties negribas. ... Pirmkārt, nebūt ne pie visām mājām, veikalos un iestādēs tie atrodas. Otrkārt, tikai uz roku pirkstiem saskaitāmi isti Latvijas karogi. Mūsu valsts karogam jābūt piestiprinātam baltā kātā, nevis uzsprāstam uz brūniem vai pelēkiem slotu kātiem. Un vēl – ir mājas, pie kurām karogs sēru dienās tiek pakārts bez melnās lentas, tāpat šo māju īpašniekiem tās ir svētku dienas? Kam šī lietas jākontrolē? Vai arī, – tas ir slikums, salīdzinot ar «dzeltenišu» saslimdinātāju meklēšanu (vajadzēja pajautāt dzērāju sievietēm, tās pateiktu «točku» adreses). Valsts karogs nav slikums, tā ir attieksme pret valsti, kurā dzīvojam. Tieši tāpat kā attieksme pret šo valsti aizvien jūtāmāk sāk izpausties Preiļu lielveikalos, kur pircējus neuzrunā valsts valodā, bet citā.

«Novadnieka» lasītāja

REDAKCIJAS PIEBILDE: Pilnībā piekritām vēstules autorei, jo arī «Novadniekam» aizvadītajos svētkos bija iespēja pārliecināties par paviršu atteiksmi pret valsts karogu. Pie viena no veikalos Aglonas ielā vēl 12. novembrī karājās karogs, kas bija izkarināts Lāčplēša dienā – 11. novembrī. Savukārt 18. novembrī pie daudzām mājām tā nebija vispār, pat pie daudzstāvu namiem, kur par to jā rūpējas sētniekiem. Daži no izkarinātajiem karogiem bija nevižīgi, noplukuši (pie veikala Daugavpils ielā siera rūpnīcas mikrorajonā). Redzams, ka pilsētā par cieņpilnu atteiksmi pret karogiem gādā maz. Un šī attieksme sākas jau ar novada domi. Šeit karogs piestiprināts... pie balkona margām.

Līvānu meitenes Vestsaidas stāsts

Vineta Elksne (attēlā). Viņa sāka kā dziedātāja «Cāli». Vēl būdama gandrīz bērns, uzņēmās avantūru – pati vadīja bērnu vokālo ansambli «Mēs pašī» Turku pagastā. Beidza mūzikas koledžu Daugavpilī, iestājās Konservatorijā (Latvijas Mūzikas akadēmijā). Dziedājusi uz vienas skatuves ar latviešu estrādes zvaigznēm, uzaicināta piedalīties grandiozajā mūziklā «Vestsaidas stāsts», kam šajās dienās pirmizrāde. Brīnišķīgas balss īpašniece. Mūsējā.

— Vineta, par ko ir mūzikls Vestsaidas stāsts un kāpēc to vajadzētu noskatīties?

— Mūzikla darbības centrā ir divas jauniešu bandas, kas sevi dēvē par Džeti un Šarki. Konflikts izceļas, abiem grupējumiem cīnoties par dominanti kādā nabadzīgā Ņujorkas nomalē. Savstarpējo naidu tikai pastiprina arī tnisks atšķirības un rasisms — Džeti ir eiropiskas (poļu) izcelsmes amerikāņi, kuri Ameriku jau uzskata par savu dzimteni; savukārt Šarki ir puertorikāņu iz-

celsmes imigrantī, kas nupat tikai ieradusies lielo iespēju zemē. Smago ekonomisko apstākļu pastiprināts, kvēlojošais naidis neizbēgami tuvojas asiņainai kulminācijai, un šiem dzirnakmeņiem pa vidu uzplaukst neparedzēta mīlestība starp jauniešiem no naidīgajām nometnēm.

Mūziklu iesaku noskatīties arī tāpēc, ka šo spēcīgo, krāšņo un emocionālo Romeo un Džuljetas motīvu ieskauj Leonarda Bernšteina brīnišķīgā mūzika, kuru

muzikāli spilgtinās Nacionālais simfoniskais orķestris.

Mūzikls būs iespaidīgs – Ķīpsalas hallē skatuve vien aizņems 400 kvadrātmetrus, tajā piedalīsies ap 270 aktieru un skatuves mākslinieku.

— Kāda ir tava loma šajā mūziklā, ko tu izrādē darīsi, kuros cēlienos parādīsies, dziedāsi?

— Esmu viena no Spāņu bandas Šarku meitenēm, kas ieradies iekarot Ameriku, neiedomājoties, cik lielu postu var nodarīt divu tautu naidis. Periodiski parādīšos abos cēlienos.

— Kā tu tiki pie šīs lomas?

— Februāra sākumā pieteicos uz šī mūzikla lomu atlasī. Brīnumainā kārtā tiku uzņemta otrā plāna lomai. Kopumā pieteicās ap 200 cilvēku, uzņēma 40.

— Kāda ir tava agrākā pieredze skatuves mākslā?

— Līdz šim galvenokārt esmu darbojusies kā fona vokāliste dažādiem Latvijas māksliniekiem (Jānim Stibelim, Amber, Laurim Reinikam, H2O, Prego, Sonja Bišop). Īpaši gribu pieminēt Jāni Stibeli, ar kuru dziedu kopā četrus gadus. No viņa esmu daudz

mācījusies – gan vokālā, gan skatuves kultūras ziņā.

— Kā notiek mēģinājumu process? Kas ir visgrūtākais?

— Mēģinājumi aizsākās jau augustā, tos vadīja diriģents Normunds Vaicis. Kopš 25. septembra notiek intensīvi mēģinājumi kopā ar režisoru, horeogrāfu un visiem aktieriem. Tagad mēģinām kopā arī ar orķestri uz lielās skatuves. Pirms tam mēģinājām Ķīpsalas halles konferenču zālē, pat Rīgas 3. vidusskolā.

Visgrūtākais darbs mūziklā bija tieši pie Alberta Kivlenieka veidotās horeogrāfijas. Nav viegli enerģiskos dejas soļus savienot ar dziedāšanu. Tā ir mūziklu specifika.

Mēģinājumi notiek no rīta līdz vakaram. Jābūt klāt visu mēģinājuma laiku. Pa šo laiku ar aizrautību var vērot pazīstamu aktieru – Artūra Skrastiņa, Ditas Lūriņas, Mārtiņa Egliena, Harija Spanovska, Jāņa Paukštelio lielisko aktiermeistarību.

— Ko tu pati šobrīd vēl dari — mācies, strādā?

— Ar mūziklu nākas apvienot arī darbu Jaunmārupes bēr-

nudārzā un RTU ansambli «Jaunā nianse». Pagaidām izdodas.

— Kas vajadzīgs, lai meitene no Līvānu puses nonāktu uz lielās skatuves? Kāda ir tava veiksmes formula?

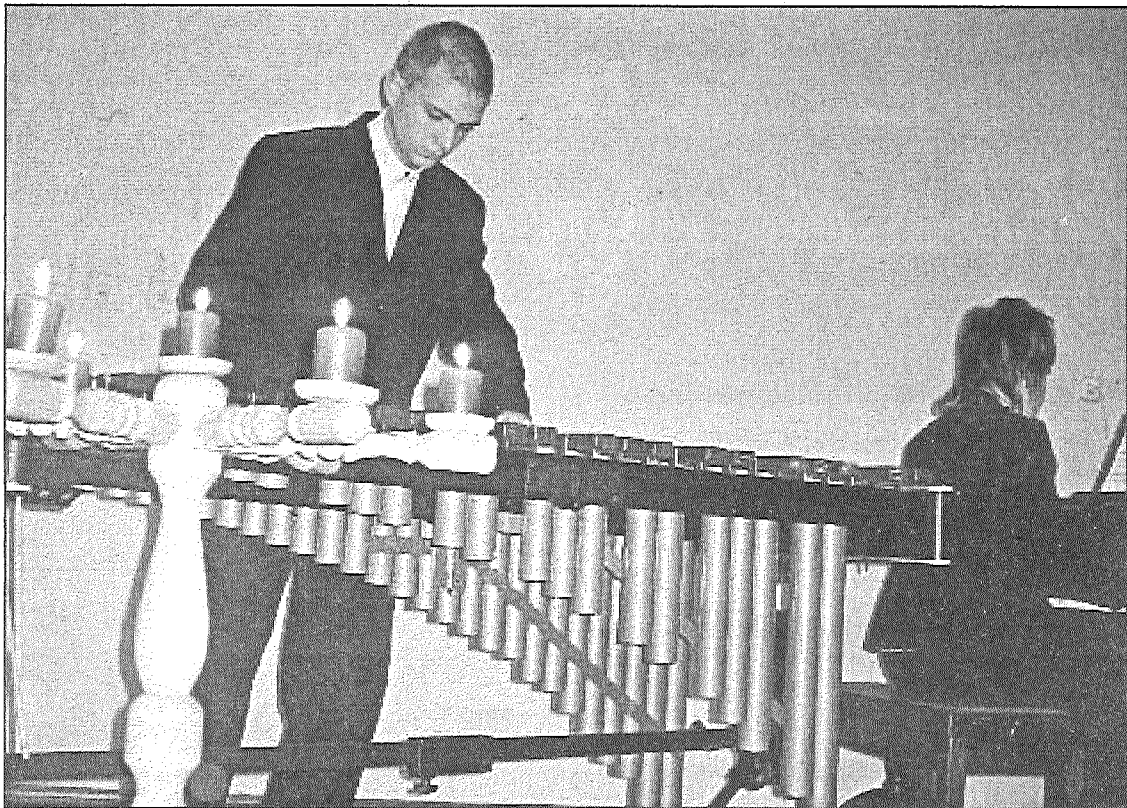
— Neuzskatu, ka tas ir kas pārdabisks. Tas ir tāds pats darbs, — ne vairāk, ne mazāk svarīgs par jebkuru citu. Un, ja vēl šis darbs ļoti patīk, tad, es domāju, cilvēks var justies ļoti laimīgs. Un tā es arī jūtos. Ar dziesmu no sirds. Šādu dzīves ceļu ietu arī tad, ja būtu jāizvēlas vēlreiz.

— Ko tu vēlētu saviem novadniekiem Latgalē?

— Ļoti lepojos ar to, ka nāku no Latgales. Kad pēc stresa pilnas dienas vakarā nespēju iemigt, iedomājos, ka atguļos piemājas pļavā Līvānos, kur var sajūst neizsakāmi patīkamu smaržu un mieru. Ar šīm sajūtām ir daudz vieglāk iemigt. Laikam esmu savas dzimtenes patriote. Nekur citur pasaulē nav skaistāku pļavu, smaržīgākas zemes, cilvēku ar siltāku smaidu, izpalīdzīgāku roku un lielāku atbalsta kā dzimtajā Latgalē. To arī novēlu saglabāt!

G.Kraukle

Pasākums par godu Mocartam

● Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas skolas audzēknis Deniss Mihejevs spēlēt mūzikas instrumentu marimba.

Eiropas Komisijas Europe Direct informācijas punkts Līvānos sadarbībā ar Līvānu Jēkaba Graubiņa bērnu mūzikas skolu 14. novembrī rīkoja muzikālu pasākumu «Mocartam 250». Pasākums bija veltīts izcilajam Eiropas komponistam sakarā ar viņa 250 gadadienu. Pasākuma organizatorus ļoti iepriecināja kuplais muzikālā vakara apmeklētāju skaits, tie bija apmēram 120 dažāda vecuma mūzikas draugi.

Pasākumā tika sniegts izsmieļošs informatīvais materiāls par

komponista dzīvi, viņa laikabiedriem, par izcilajiem muzikālajiem skandarbjiem. Pasākuma vadītāja Skaidrītes Bulmeisteres, Jēkaba Graubiņa bērnu mūzikas skolas skolotājas, stāstījums bija klausītājiem saistošs un interesants.

Protams, pats galvenais šajā vakarā bija Mocarta mūzika. Pasākumā muzicēja mūzikas skolas audzēkņi. Dažam tā bija pirmā uzstāšanās reize, vecāko mūzikas skolas audzēkņu sniegums bija izcils. Muzicēšanu papildināja Mocarta muzikālo ierakstu atskaņošana.

Pasākuma noslēguma daļā notī-

ka erudīcijas konkurss par Mocartu, kuru vadīja Eiropas Komisijas Europe Direct informācijas punkta Līvānos darbinieki. Zinošie pasākuma dalībnieki saņēma suvenīrus ar Eiropas Savienības simboliku.

Pasākuma romantisko noskaņu veicināja sveču liesmas, Vīnes kafija un doma, ka varbūt dzimusi jauna tradīcija — muzikālie vakari Līvānos.

I.Badune,
Eiropas Komisijas
Europe Direct informācijas
punkta Līvānos
koordinatore

Līvānos tekstiliju izstāde «5 PAAUDZES»!

Latgales mākslas un amatniecības centrā, Līvānos ir atklāta piecu paaudžu, vienas dzimtas sieviešu tekstiliju darbu izstāde «5 PAAUDZES».

Izstādē būs aplūkojami rokdarbi, kurus darinājušas čaklas un talantīgas vienas dzimtas sievietes: Ludviga Vaivode, Tekla Vaivode, Janīna Pupiņa, Ina Silava, Dace Vilcāne un Kristīne Vilcāne.

Mīlestība uz rokdarbiem, liela disciplinētā spēja, prasme no dabas krāsas ir skatāmas šo rokdarbnieču darbos.

Viena no talantīgākajām šīs dzimtas rokdarbniecēm ir Janīna Pupiņa. Par ko liecina fakts, ka Janīnai ir piešķirts Tautas daiļamata meistares nosaukums. Sava amata prasmi viņa ir mantojusi no vecmātes Ludvīgas Vaivodes un mātes Teklas Vaivodes. Lai šī amata prasmes smalkās nianse tiktu saglabātas un izkoptas arī turpmāk, Janīna ir pratusi iemācīt mīlestību pret šo darbu savām meitām – Inai, Dacei un arī mazmeitai Kristīnei.

Sadarbība ar Janīnu Pupiņu Latgales mākslas un amatniecības centram izveidojās līdz ar centra atklāšanu, kad audēju darbnīcā Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» audējas, viena no tām Janīna Pupiņa, demonstrē savas amata prasmes.

Tie, kurus ir ieinteresējusi šī izstāde, to varēs apskatīt no šī gada 17. novembra līdz nākamā gada 9. janvārim Latgales mākslas un amatniecības centra izstāžu zālē

● Janīna Pupiņa pie stellēm Latgales mākslas un amatniecības centrā.

I.Šķelta,
LMAC kultūras tūrisma organizatore

Labāko zīmējumu autori vizinās helikopterā

Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi ar panākumiem piedalās dažādos konkursos valsts mērogā. Talantīgie bērni guvuši arī uzvaras. Mārites Zimeles zīmējums Aizsardzības ministrijas rīkotajā konkursā «Augam līdzī karavīriem» atzīts par labāko. Šī konkursa desmit godalgoto vietu ieguvējiem galvenā balva bija vizināšanās ar helikopteru. Mārite jau izbaudījusi lidojuma priekus. Bērniem līdzī bija aicināti arī vecāki un skolotāji. Lidojums notika Lielvārdē. Bērni pusstundas laikā no augšas varēja vērot rudenīgo dabu, Daugavu, pilsētītiņu.

— Jutos kā pasakā, — iespaidos dalās Mārite. — Mākoņu gan bija pārāk daudz.

Savā zīmējumā, kas iesniegts konkursam, viņa attēlojusi mazu puiku, kas grib līdzināties lielajiem karavīriem. Konkursa labākie darbi būs skatāmi izstādē

Rīgā NATO samita laikā.

Savukārt Jūlija Podskočija, kas piedalījās šajā konkursā, ieguva piekto vietu, taču dažādu iemeslu dēļ nevarēja izbaudīt lidojuma priekus. Jūlijas zīmējumā bija redzams Brīvības piemineklis un karavīri, kas sargā to un mazu meiteni.

Lauma Vibornā iesaistījās Jūrmalas mākslas skolas rīkotajā konkursā «Jūras vilnis» un savā vecuma grupā kļuva par uzvarētāju. Viņa uzzīmēja jūru ar sērfošanu, pludmali un atpūtniekus. Kā balva nopelnīta apmaksāts brauciens uz Līvū akvaparku.

Meitenes konkursam gatavojās skolotāja Kazimira Anspaka vadībā. Skolas audzēkņi arī pašlaik piedalās vairākos zīmējumu konkursos – par korupcijas apkarošanu, par kūlas dedzināšanu, par Ēģipti bērna acīm.

● Talantīgās Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēknes Mārite Zimele (no kreisās), Jūlija Podskočija un Lauma Vibornā ar panākumiem piedalās valsts mēroga konkursos un priecājas par jaukajām balvām.

Audzēkņi iepazīst mākslas vērtības

Preiļu bērnu un mūzikas skolas mākslas nodaļas audzēkņi kopā ar pedagogiem apmeklēja Preiļu kapelu, lai iepazītos ar pasaulslaveno mākslinieku darbu reprodukcijām.

Skolotāja Veronika Smāne, kas bērniem māca darbu ar materiāliem un kompozīciju, «Novadniekam» atzina, ka bērniem jābūt lietas kursā par to, kā izskatās šajā pilsētas vēsturiskajā vietā, kādas vērtības tajā glabājas. Atjaunotā kapela pēc restaurācijas durvis vērusi nesēn, tāpēc arī paši pedagogi vēl lāgā nezina, kādu mākslinieku un kuras darbu reprodukcijas šeit iepazīstamas, teica skolotāja. Informāciju par kapelu ekskursijas laikā sniedza Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja pārstāve. Ļoti labi, ka Preiļos ir tāda vieta, kas kalpos bērnu un jauniešu garīgajai audzināšanai un mācīs cienīt mākslas vērtības, ar pietāti pret tām izturēties, sacīja Veronika Smāne. Preiļos tādu vietu ir maz.

● Preiļu bērnu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi pirmajā reizē ar interesi vēroja kapelā novietotās reprodukcijas. Šoreiz gūtas vispārīgas zināšanas, nopietnāka iepazīšanās vēl priekšā.

Atklāj sevī radošu cilvēku

Rīgas pils, gulbju aizlidošana, Dubnas tilts un vecā, romantiskā Vārkavas pils, ainava, no kuras, šķiet, plūst vasaras un siena smarža, — ar šādiem jaukiem darbiem skatītājus izstādē iepriecina Zane Bramane. Meitene mācās Vārkavas vidusskolas 12. klasē un paralēli mācībām aizraujas ar vizuālo mākslu. Izstāde pašlaik skatāma salonā «FotoMaks» Preiļos. Zane glezno ar akvareļkrāsām, pastēļkritiņiem, eļļas krāsām, bet, zīmējot karikatūras, izmanto zīmuli un tušu.

Skatītāju aplūkošanai tiek piedāvāti divos pēdējos gados tapuši darbiņi – eļļas un pastēļu gleznas. Dažas tapušas pēc fotogrāfijām, citās iemūžināti redzētie iespaidi vai atmiņu stāstījumi.

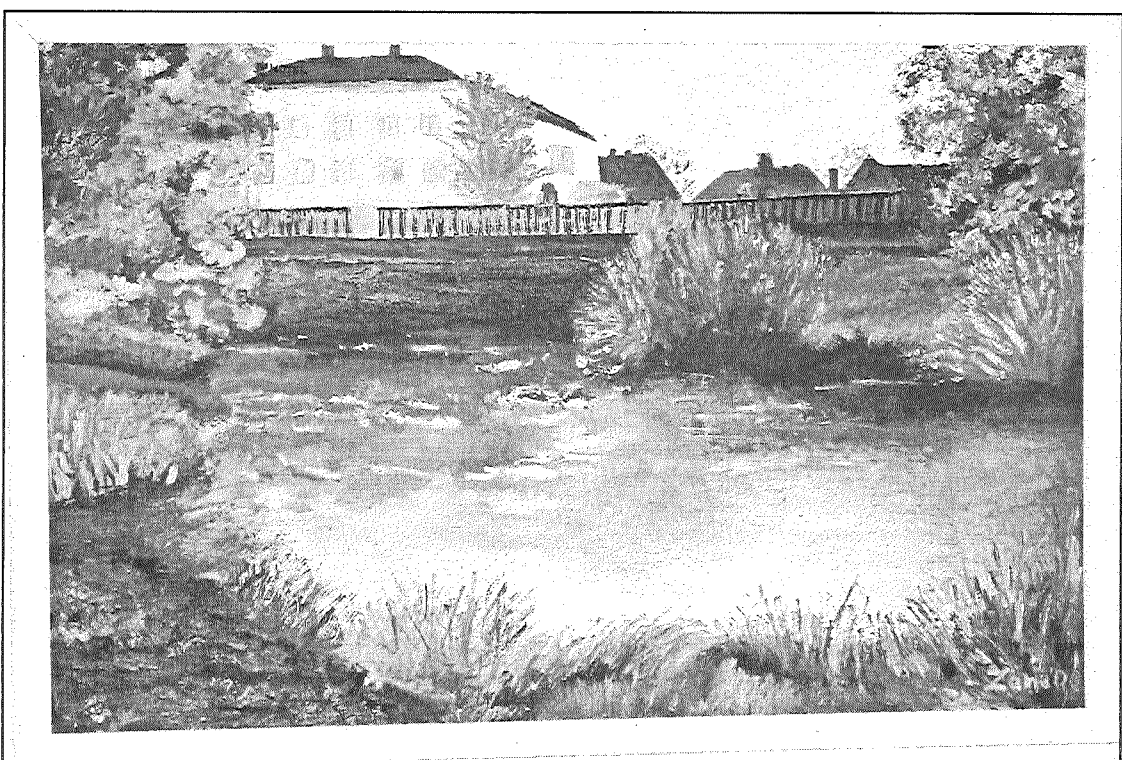
Zanei ir arī citi vaļasprieki – ceļošana, dabas fotografēšana, mūzika, meitene pievērsusies arī literārai jaunradei, datorizāinam, floristikai, mūzikai, latgališu valodai un kultūrvēsturei. Atzīst, ka patik aizdomāties par retoriskiem jautājumiem un nezūdošām vē-

● Vārkavas meitene Zane Bramane izstādes apmeklētājiem no fotogrāfijas dāvā arī savu dzīvespriecīgo smaidu.

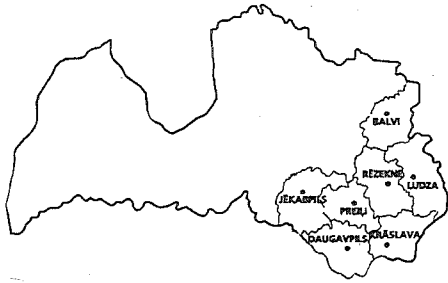
tībām, kā rezultātā top esejas un mākslinieciskas apceres. Bet reizēm patīkot fantazēt par putnu un koku savstarpējo sapratni. Arī saviem vienaudžiem Zane ieteic atklāt sevī radošus cilvēkus.

Zanes Bramanes pirmā izstāde šoruden notika Vārkavas vidusskolā.

● Vārkavas pils jaunās mākslinieces skatījumā.

KAIMIŅU RAJONOS

Saslimstība ar meningītu samazinās

Lai gan saslimstība ar meningītu Latgales reģionā joprojām ir augsta, Sabiedrības veselības aģentūras speciālisti norāda, ka vērojams būtisks inficēšanās samazinājums.

No 2006. gada augusta līdz novembrim Daugavpilī, Daugavpils rajonā un Krāslavas rajonā ir reģistrēti 252 serozā meningīta gadījumi, Rēzeknē, Rēzeknes, Ludzas un Preiļu rajonā – 228, bet Latvijā kopā – 591 gadījums. Maksimālais saslimušo skaits bija reģistrēts septembra pēdējā nedēļā, kad saslima 99 cilvēki.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Atkal jūtas kā ligavas un ligavaiņi

Balvu kultūras un atpūtas centrā notika jauno ģimeņu vakars «Tu esi zieds manā sapaņā», uz kuru Balvu dzimtsarakstu nodaļa aicināja pārus, kuri laulību reģistrējuši pēdējos piecos gados.

Veras priekšskats, atskan Mendelsona kāzu maršs, un jauno ģimeņu vakara dalībnieki uz skatuves ierauga dzimtsarakstu nodaļas vadītāju Svetlanu Romanovsku. Viņa runā milas dzeju, tad aicina ģimenes nākt un parakstīties dzimtsarakstu nodaļas goda grāmatā. Viri, kāpjot uz skatuves,

tur sievas, lai viņas satraukuma nejausi neuzkāptu uz baltās ligavu kleitas maliņas, parakstās, saņem dāvanu un degošu svečīti. «Bijām patīkami pārsteigti par šo iespēju atpūsties no ikdienas. Sieviņai dāvāju baltu rozi un teicu: es tevi milu! Nekas jau nav zudis. Abi ar Ligitu audzinām dēlu, kuram jau pāri gadiņam,» saka Mareks Polis. Rostislavs Šļuncevs atzina, ka milas vārdus nav grūti teikt arī pēc gadiem, ja vien ir mīlestība. «Mēs ar Ingu audzinām divas meitiņas. Domāju – jāprot sadzīvot arī ikdienā, ne tikai svētkos. Uz šo vakaru aicinājam arī

● Uz svētkiem kultūras namā ieradās divdesmit četras jaunās ģimenes – pāri, kuri laulību reģistrējuši pēdējos piecos gados. Daudzas sievas bija uzvilkušas savas kāzu dienas balto kleitu un jūtas laimīgas gan no viru uzmanības, gan emocionālā kopības mirkļa.

vedējus Rutu un Voldemāru Čekšus no Tilžas,» saka Rostislavs. «Es skaitīju sievas baltās kleitās – liekas, ka bija divpadsmit. No priecājos, ka arī man der kāzu kleita. Kopā ar mani un Aivi bija draugu ģimene – Sarmīte un Gatis Ertmaņi. Pārdzīvoju daudzus pārsteiguma un savilņojuma mirkļus,» saka Ilze Zelča. Inese un Agris Karpi svētkos dejojusi līdz diviem nakti. Viņu vedēji gan nav varējuši būt līdzās, jo tieši šajā dienā bijuši citās kāzās.

Trīs bērnus audzina Diāna un Ingus Pužūli, kuri laulību reģistrēja 2001. gada 20. oktobrī. Diāna

saka, ka viņu vedēji Irēna un Stepana Zelči jautru garu uzturējuši ne tikai vēl otram pārim, kuram gājuši vedējos, bet vēl divām ģimenēm, kas bijušas bez vedējāra. Kopā ar vedējiem uz pasākumu ieradās arī Anita un Ainārs Kuļši. «Daudz uz pasākumiem nestaigājām, tāpēc patika viss,» īpaši jautras bija atrakcijas, saka Anita. Maija un Gatis Bukši uz jauno ģimeņu vakaru atbrauca no Rīgas, kur dzīvo un strādā. Maija uz baltā fona izcēlās ar tumšu vakartērpu, bet tas netraucēja abiem justies kā ligavai un ligavainim.

Jaunās ģimenes iemūžināja skaistos mirkļus fotogrāfijās, kāvējās atmiņās un dejoja ansambļa «Kamēr» mūzikas pavadībā.

Bērni saindējas ar alkoholu

30. oktobrī Balvos trīs pusaudži vecumā no 15 līdz 16 gadiem laikā, kad bija jābūt skolā un jāmācās, nolēma uz skolu neiet un kopā iedzert. Viņi devās uz veikalu un palūdza tur sastaptajam vīrietim nopirkt alu. Labais onkulis nevarēja atteikt bērnu lūgumam

un nopirka četrus litrus alus. To izdzert nolēma pie viena pusaudža mājās. Pēc kāda brīža ieradās paziņa – 21 gadu vecs vīrietis – un nolēma kompānijai pievienoties un atnesa vēl divus litrus stiprā alus un vienu pudeli degvīna. Dzeršana turpinājās līdz brīdim, kad vienam no pusaudžiem kļuva slikti – sākās vemšana, pa degunu tecēja asinis, līdz puisis zaudēja samaņu. Pārējie nobijās un izsauca neatliekamo medicīnisko palīdzību. Slimnīcā puisi atindēja, nākamajā dienā viņš devās mājās, taču vēl vairākas dienas pēc notikušā puisis nespēja mācīties, viņa pašsajūta bija slikta.

3. novembrī Balvu policijas pārvaldē ar lūgumu palīdzēt griezās skolotāji no Daugavpils. Viņiem bija iepļānota ekskursija uz Tallinu. Pa ceļam uz Igauniju tika konstatēts, ka autobusā divi piecpadsmitgadīgi bērni ir stiprā alkohola reibumā. Kad policijas darbinieki ienāca autobusā, viens no bērniem apvēries bezsamaņā gulēja uz sēdekļa. Otrs pats spēja pārvietoties, bet bija saprotams, ka arī viņš ir stiprā alkohola reibumā un uzvedas neadekvāti. Tika izsaukta ātrā palīdzība, kas bērnus aizveda uz slimnīcu, bet pārējie turpināja ceļu uz Tallinu.

«Vaduguns»

JĒKAPILS RAJONĀ

Jēkabpils domi uztrauc tilta remontdarbu temps

Jēkabpils domes izpilddirektoram Dainim Licim nākas atzīt, ka pārāk gausi ir Daugavas tilta remontdarbu tempi. Sarunas ar SIA «Viadukts» vadību reizēm notiekot pat divas reizes dienā un diemžēl arvien biežāk sākot atgādināt rāšanos.

—Tilts ekspluatācijā jānodod 23. novembrī vai dažas dienas vēlāk, bet darbi ir iekavēti. Sākotnēji viņi solīja, ka viena tilta puse pastāvīgi būs slēgta tikai divas nedēļas, kamēr remonts seguma šuves. Tagad par šī darba beigu termiņu vēl nav zināms, jo nu tiek skaidrots, ka betonam uz katras šuves jāžūst vismaz četras dienas, — sacīja D.Licis. Netiekot pildīti arī citi savulaik mutiski izteiktie solījumi. To gan celtnieki esot apņēmušies, ka no 17. novembra kustībai būs atvērta abas tilta puses, jo pārējiem darbiem transporta kustība vairs netraucēsot.

Tiltu gan asfaltēsot tikai pavasarī, jo objekta būvuzraugs aizliedzis to darīt tagad, kas laika apstākļi var negatīvi ietekmēt seguma kvalitāti.

Valdība apņēmusies Jēkabpilī izveidot augstskolu

Jaunā Latvijas valdība savā deklarācijā ierakstījusi, ka arī Jēkabpilī atbalstīs zināšanu pārnēsēšanas centra izveidi. Tas nozīmē, ka nākamā četrus gadu laikā Jēkabpilī tiks izveidota augstskola. Tas gan var notikt tikai ar nosacījumu, ka savas pilnvaras saglabās Aigars Kalviša valdība.

Jēkabpils domes priekšsēdētājs Leonīds Salcevičs apstiprināja, ka runa ir par Jēkabpils Agrobiznesa koledžas pārveidošanu par augstskolu. Tas esot bi-

jis viņa mērķis, un patlaban izskatās, ka Jēkabpilī ir patiešām labas izredzes tikt pie savas augstskolas. Praktiskas detaļas gan netiek atklātas, kā arī nav zināms, vai Jēkabpilī būs valsts vai reģionālā tipa augstskola un vai tās dibināšanā iesaistīsies arī pašvaldības. Domes priekšsēdētājs vienīgi norādīja, ka būs jādomā par koledžas telpu paplašināšanu un jaunās augstskolas akadēmiskā potenciāla veidošanu. Viņš jau mudinājis koledžas pasniedzējus pievērsties doktorantūras studijām.

Koledža savu pašreizējo statusu ieguva 1998. gadā, bet 2002. gadā tā sāka piedāvāt augstskolas studiju programmas, pagaidām gan pirmā līmeņa profesionālo izglītību.

Pieļauj, ka daļu autobusu parka akciju varētu pārdot

Zviedru firma «Busmarket Sweden AB» vēlas iegādāties vismaz 50% SIA «Jēkabpils autobusu parks» kapitāldaļu un, izmantojot šī uzņēmuma bāzi, ierīkot smago automašīnu un autobusu apkopes centru un nodarboties ar lietotu autobusu izjaukšanu un to detaļu tirdzniecību.

Informējot par Zviedrijā notikušajām sarunām ar zviedru firmas pārstāvjiem, Jēkabpils rajona padomes priekšsēdētājs Jānis Raščevskis sacīja, ka konkrēta vienošanās par sadarbību nav panākta. Zviedru puse savu turpmāko darbību Jēkabpilī redzot tikai saistībā ar autobusu parka kapitāldaļu iegādi, bet rajona padome tās nevēlas pārdot. Pret uzņēmuma kapitāldaļu pārdošanu ir arī SIA «Jēkabpils autobusu parks» direktors Mārtiņš Rupmejs.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Lai izveltu mazu cepurīti, vajag lielu pacietību

Ludzas mākslas skolā notika interesanta nodarbība – te mācīja vilnas veļšanas prasmes. Bērni bā gandrīz visi ziemas spēlgonā esam vilkuši kājās velteņus. To nosaukums radies no vārda *velt*, jo tehnoloģijas pamatā ir vilnas veļšana – filcēšana.

Veļšanu ierādīja Rēzeknes Augstskolas pasniedzēji Einārs Deksnis un Aina Strode. Jau izkārstu garšķiedras vilnu iepērk firmā «Klippan-Saule», tās kilogramms maksā ap pieci latī. Šo vilnu apstrādei ved no Zviedrijas, Rīgā krāso, sagatavo ražošanai un aizved atpakaļ.

No vilnas var izvēlt zābaciņus, pirts cepuri, paliktņus karstajiem katliem vai pannām, pat bērnu sedziņas.

Sākumā izgriez formu no kartona, tai jābūt 8-10% lielākai par paredzamajiem priekšmeta izmēriem. Formu noklāj ar vilnu, vai izmantot dažādas krāsas, lai izveidotos rakstiņš.

Uz rīves sasmalcina parastās saimniecības ziepes un izšķidrina tikko uzvāritā ūdenī, līdz izveidojas viendabīga masa. Vilnu pakāpeniski mērcē ar šķīdumu un veļ. Tas jādara stundas 3-4. Tā vilna pamazām saveļas un rodas vajadzīgais priekšmets.

«Ludzas Zeme»

● Tā sākas filcēšanas process, kas ilgst četras stundas.

Šoferiem — jauni uzskaites punkti par pārkāpumiem

13. oktobrī stājās spēkā Ministru kabineta pieņemtie grozījumi 2004. gada 21. jūnija noteikumos nr. 551 «Pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumi», kas paredz soda punktu piešķiršanu par vairākiem pārkāpumiem.

✓ **Autovadītājiem par nepieprasdzēšanos ar drošības jostu tiks piešķirts viens pārkāpumu uzskaites punkts.** Ja drošības jostu nebūs lietojis pasažieris, vadītājam pārkāpumu uzskaites punkts netiks piešķirts, toties policists var piemērot brīdinājumu vai naudas sodu vadītājam un pasažierim, kurš nebūs piesprādzējies.

✓ **Par to noteikumu pārkāpšanu, kuri paredz lietot drošības līdzekļus bērnu pārvadāšanai, tiks piešķirti divi pārkāpumu uzskaites punkti.**

✓ **Motocikla vadītājam par aizsprādzētas aizsargķiveres**

nelietošanu tiks piešķirts viens pārkāpumu uzskaites punkts. Ja aizsprādzētu aizsargķiveri nebūs lietojis pasažieris, motocikla vadītājam pārkāpumu uzskaites punkts netiks piešķirts, toties policists var piemērot brīdinājumu vai naudas sodu vadītājam un pasažierim.

✓ **Divi pārkāpumu uzskaites punkti tiks piemēroti arī vadītājiem par personu pārvadāšanu vieglā automobiļā priekšējā sēdekļā, kas ir jaunākas par 14 gadiem, ja automobiļa konstrukcijā nav paredzētas drošības jostas, kā arī uz motocikla sēdekļa.**

✓ **Viens pārkāpumu uzskaites punkts tiks piešķirts par bērnu grupu pārvadāšanu autobusā bez pavadona klātbūtnes.**

✓ **Par to noteikumu pārkāpšanu, kuri reglamentē pasažieru pārvadāšanu kravas automobiļā ārpus kabīnes, tiks piešķirts viens pārkāpumu uz-**

skaites punkts. Viens uzskaites punkts tiks piešķirts arī par pasažieru pārvadāšanu ārpus traktortehnikas kabīnes, piekabē un motocikla kravas nodalījumā.

✓ **Viens pārkāpumu uzskaites punkts turpmāk vadītājiem tiks piešķirts arī par lielāka pasažieru skaita pārvadāšanu nekā to norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs.** Šis noteikums neattiecas uz pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, izņemot maršruta taksometrus.

✓ **Viens pārkāpumu uzskaites punkts tiks piešķirts vadītājiem, kas piedalās ceļu satiksmē ar transportlīdzekli, kuram nav veikta valsts tehniskā apskate.**

UZMANĪBU!

Par nepakļaušanos atkārtotai vai vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli un bēgšanu turpmāk tiks piešķirti astoņi pārkāpumu uzskaites punkti līdzšinējo sešu vietā.

Gājēji joprojām pārāk maz izmanto atstarotājus

Rajonā turpinās policijas un Ceļu satiksmes drošības direkcijas rīkotā akcija par atstarojošo elementu nareizu izmantošanu.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšnieks Vilis Patmalnieks, visvairāk šajā ziņā grēko gājēji, pārsvarā pieaugušie. Skolas vecuma bērni informāciju par atstarojošo elementu nozīmi tumšā diennakts laikā ir saņēmuši skolā, viņi labprāt izmanto atstarotājus, taču daudzi pieaugušie policijas prasību uzskata par piekasišanos. No šī gada janvāra līdz oktobra beigām rajonā administratīvi sodīti 179 gājēji un 117 velosipēdisti, pārsvarā par atstarotāju nelietošanu un ceļa braucamās daļas šķērsošanu

nepareizā vietā. Šādos gadījumos policija var izteikt brīdinājumu vai noteikt naudas sodu. Gājējiem tas ir no diviem līdz pieciem latiem, velosipēdistiem — pieci latī.

ATCERĪETIES!

Autovadītājs neizgaismotu gājēju uz ceļa pamana tikai 25 līdz 40 metru attālumā. Ja braukšanas ātrums ir 90 km/h, mašina šo ceļa posmu veic vienā līdz divās sekundēs, kas ir pārāk īss laika sprādis, lai nobremzētu un izvairītos no sadursmes.

Savukārt atstarotāja atspīdināto gaismu autovadītājs, braucot ar tuvajām gaismām, pamana 140 metru attālumā, braucot ar tālajām gaismām, atstarotāju var pamanīt no 400 metru attālumā.

Par ziemas riepiem Latvijā un Eiropā

Ceļu satiksmes noteikumos noteikts, ka no 1. decembra līdz 1. martam visiem automobiļiem un autobusiem, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5 tonnas, kā arī to piekabēm jābūt aprīkotām ar riepiem, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos.

No 1. maija līdz 1. oktobrim aizliegts braukt ar transportlīdzekļiem, kuriem ir riepas ar radzēm.

Rudenī un ziemas sākumā iestājas vēsāks un lietaināks laiks, ceļi kļūst slidēni, tāpēc Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) iesaka jau laikus nomainīt riepas, lai braukšana būtu pēc iespējas drošāka. Tomēr arī tad, kad transportlīdzekļi aprīkoti ar ziemas riepiem, CSDD aicina būt uzmanīgiem uz ceļa, jo kritošās lapas, salna un apledējums padara ceļu slidenu.

Autovadītājiem vajadzētu būt piesardzīgiem un izvēlēties laika apstākļiem drošāko braukšanas ātrumu, pietiekamu distanci un intervālu. Ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka uz automobiļiem nav jābūt uzlīmei, kas brīdina, ka auto

aprikots ar radžu riepiem. Radzotas riepas ceļu satiksmē Latvijā varēs lietot arī pēc 2008. gada.

Ziemas riepu lietošanas noteikumi Eiropā

Austrija — no 15. novembra automobiļiem ir jābūt aprīkotiem ar ziemas riepiem ar vai bez radzēm.

Beļģija — atļauts ziemā lietot gan ziemas, gan vasaras riepas pēc pašu ieskatiem. Radzotas riepas ir atļauts lietot tikai laika posmā no 1. novembra līdz 31. martam. Ar radzotām riepiem var aprīkot tikai vieglos automobiļus (pilna masa līdz 3,5 t). Automobiļi, kas aprīkoti ar radzotām riepiem, drīkst pārvietoties ar ātrumu līdz 90 km/h pa maģistrālēm un līdz 60 km/h uz pārējiem ceļiem. Turklāt uz auto jābūt uzlīmei zīmei — Braukšanas ātruma ierobežojums 60 km/h.

Čehija — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas. Riepas ar radzēm lietot AIZLIEGTS!

Dānija — šajā valstī ziemā atļauts ekspluatēt vasaras riepas, ziemas riepas ar un bez radzēm, riepas ar ķēdēm.

Francija — šeit, tāpat kā Dānijā, ziemā atļauts ekspluatēt vasaras riepas un ziemas riepas ar vai bez radzēm. Alpu kalnu apvidos ir atļautas arī riepas ar ķēdēm. Šajā gadījumā uz auto jāuzlīmē attiecīga brīdinājuma zīme.

Igaunija — no 1. decembra līdz 1. martam Igaunijā reģistrētiem automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t un arī piekabēm OBLIGĀTI jābūt aprīkotām ar ziemas (M+S) riepiem. Radzotas riepas ir atļautas laika posmā no 15. oktobra līdz 15. aprīlim.

Itālija — ziemas riepas ar ķēdēm jāizmanto tikai tajos ceļu posmos, kur ir uzstādītas speciālas ceļa zīmes (galvenokārt kalnu rajonos). Radzotas riepas ir AIZLIEGTAS! Pārējos reģionos īpašu norādījumu nav, tātad var braukt arī ar automobiļiem ar vasaras riepiem.

Lielbritānija (Apvienotā Karaliste) — atļauts ziemā lietot gan ziemas, gan vasaras riepas pēc pašu ieskatiem. Radzotas riepas ir stingri AIZLIEGTAS! Jāatceras, ka dažas Lielbritānijas pašvaldības ir tiesīgas šos noteiku-

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 13. līdz 19. novembrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdajā reģistrēti 34 dažādi iesniegumi, no tiem par 24 noziedzīgiem nodarījumiem policija uzsākusi kriminālprocesu.

Nedēļas laikā rajonā reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi, sešas huligāniskas darbības, trīs ģimenes skandāli, septiņas zādzības un pieci gadījumi, kad tīši bojāta manta.

Stabulniekos apzagts veikals

13. novembrī Riebiņu novada Stabulniekos, uzlaužot SIA «TU Lauki» paligtelpas durvis, zagļi iekļuvuši veikalā nr. 51, no kura izdarīta dažādu pārtikas un rūpniecības preču zādzība. Policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

No pagraba aiznesa pārtiku

14. novembrī Preiļu novada Aizkalnē, salaužot piekaramo atslēgu, iekļūts kādai vietējai iedzīvotājai piederošajā pagrabā, no kurienes pazuduši dažādi pārtikas produkti. Policija par zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Mašīnai nav akumulatora un riepu

14. novembrī kāds Riebiņu novada Siļūkalna pagasta iedzīvotājs konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai nozagts akumulators, riepas un aizdedzes atslēga. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

No šķūņa pazudušas mantas 200 latu vērtībā

Pēc divām dienām, 16. novembrī, konstatēta vēl viena zādzība Riebiņu novada Siļūkalna pagastā. Brīvi iekļūstot šķūnī, kādam iedzīvotājam nozagtas dažādas mantas, kuru vērtība ir aptuveni 200 latī. Policija par zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Rušonas bibliotēkai nozaga malku

15. novembrī policija saņēma iesniegumu no Riebiņu novada Rušonas pagasta, kur no mājas pagalma nozagta malka, kas bija sarūpēta Rušonas bibliotēkas vajadzībām. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Satiksmes negadījumā gāja bojā gājējs

16. novembrī policija reģistrējusi ceļu satiksmes negadījumu Jersikas pagasta teritorijā. Ceļa Rīga – Daugavpils 191. kilometrā, vadot automašīnu Mitsubishi Carisma, tās vadītājs uzbrauca gājējam, kas pēkšņi parādījās uz ceļa braucamās daļas. Gājējs guva dzīvībai bīstamas traumas un negadījuma vietā mira. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Avarēja un guva vieglas traumas

Vēl viena avārija reģistrēta 18. novembrī. Arī šajā gadījumā tā notikusi Jersikas pagasta teritorijā ceļa Rīga – Daugavpils 177. kilometrā. Braucot ar automašīnu Audi A4, tās vadītājs neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, mašina nobrauca no ceļa un grāvi apgāzās. Pēc negadījuma transportlīdzekļa vadītājs un pasažieri griezās Daugavpils reģionālās slimnīcas uzņemšanas nodaļā, bet pēc medicīniskās palīdzības saņemšanas tika palaisti mājās, jo traumas nebija smagas.

Huligāni sabojāja bāra inventāru

19. novembrī Līvānos bārā «Vindex» jaunieši veica huligāniskas darbības. Rezultātā tika sabojāts bāra inventārs. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

mus grozīt klimatisko apstākļu ietekmē.

Lietuva — uz Lietuvas ziemas ceļiem ziemas riepas nav obligāts automobiļa ekipējums. Bet radzotas riepas drīkst lietot tikai laika posmā no 1. novembra līdz 31. martam.

Nīderlande — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas — pēc pašu ieskatiem. Riepas ar radzēm lietot AIZLIEGTS!

Polija — radzotas riepas ir aizliegtas, bet ziemas riepu lietošana nav obligāta.

Slovēnija — laika posmā no 15. novembra līdz 15. martam visiem automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t jābūt aprīkotiem ar ziemas riepiem. Atļauts ziemā lietot arī vasaras riepas, bet ar noteikumu, ka uz velkošajiem riteņiem tās ir papildus aprīkotas ar ķēdēm. Arī šajā valstī ir spēkā aizliegums lietot radzotas riepas.

Somija — sākot ar 1. oktobri, līdz pirmajai pirmdienai pēc Lieldienām ir atļauts ekspluatēt radzotas riepas, bet ziemas riepas jālieto obligāti laika posmā no 1.

decembra līdz 1. martam.

Spānija — atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas. Kalnu rajonos jālieto speciālās sniega ķēdes. Radzotas riepas atļauts lietot tikai ārpus valsts ceļiem vai kombinācijā ar speciālām elastīgām saitēm, kas nosedz radzes, lai tās nebojātu ceļu segumu.

Sveice — ziemas riepas ir obligātas tikai atsevišķos valsts reģionos, un parasti, tuvojoties tiem, autobrocēji par to tiek brīdināti ar speciālām ceļa zīmēm. Radzotas riepas arī šajā valstī ir ārpus likuma.

Ungārija — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas. Riepas ar radzēm lietot AIZLIEGTS!

Vācija — darbojas tādi paši noteikumi kā Ungārijā.

Zviedrija — no 1. decembra līdz 31. martam Zviedrijas auto-transporta reģistrā reģistrētiem automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t un to piekabēm OBLIGĀTI jābūt aprīkotām ar ziemas (M+S) riepiem. Radzotas riepas atļautas no 1. oktobra līdz 30. aprīlim.

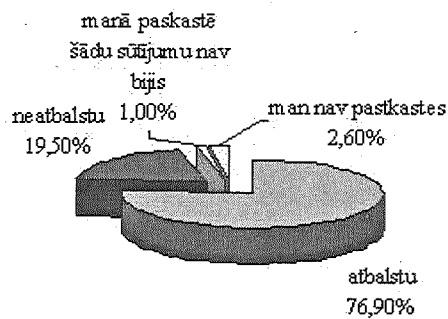
«NRA»

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

Otrdiena, 2006. gada 21. novembris

Aptaujas rezultāti internetā (no 13. līdz 19. novembrim)

Kā Jūs vērtējat likumdevēja iniciatīvu aizliegt patvaļīgi izplatīt reklāmas un citus materiālus pastkastēs?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS. Cena Ls 1,18 (ar PVN).

Rubrika Derīgs līdz 23. novembrim.

Table with columns for 'Tālr.' and a grid for listing items.

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme. Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds Adrese, tālr. Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē Maksa Ls 0,24 (ar PVN). Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Par Ls 1,18 NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, pateicības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu īrēšanu un izīrēšanu...

LASI ŠODIEN, MAKSĀ RĪT! Abonēšana ar atlikto maksājumu! To jau izmanto daudzi lasītāji!

- Aizpildiet un atsūtiet uz redakciju laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti sev tīkamam laika periodam... Samaksu var veikt arī ar pārskaitījumu... Paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt...

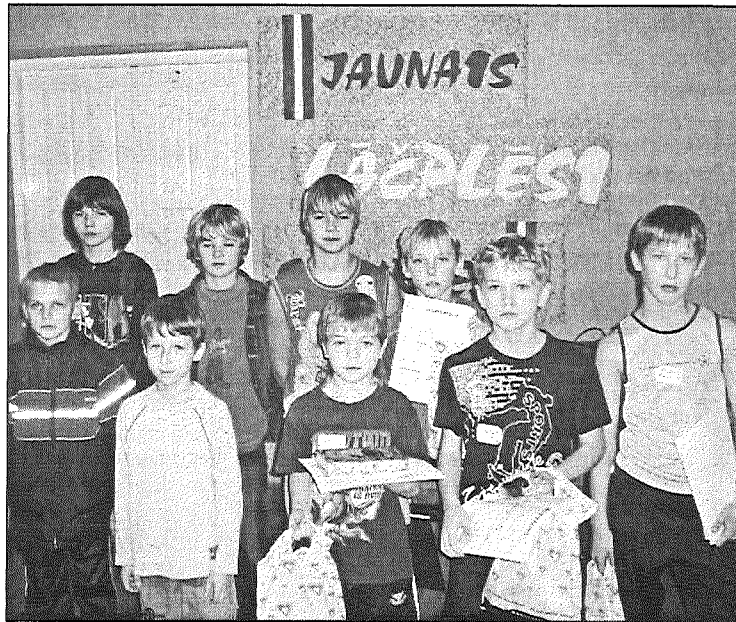
ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu ar atlikto maksājumu:

Form with fields for: Vārds, Uzvārds, Personas kods, Saņemšanas adrese, LV-53, Tālrunis, Eksemplāru skaits, Abonēšanas termiņš, Vēlos maksāt redakcijā, Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu, (paraksts), 2006. gada. Includes a note: Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

Drosmīgie un erudītie rajona jaunieši tiekas konkursā «Jaunais Lāčplēsi, saturies!»

Latvijas svētku nedēļā 16. novembrī Livānu 1. vidusskolā notika konkurss «Jaunais Lāčplēsi, saturies», ko jau sesto gadu rīko Livānu bērnu un jauniešu centrs (LBJC). Šogad konkursā piedalījās 36 drosmīgi, uzdrīkstēties varoši un erudīti 3. – 8. klašu puīši no abām Livānu vidusskolām, no Rudzātu vidusskolas un Rožupes, Jersikas, Vanagu pamatskolām.

Konkursa «Jaunais Lāčplēsi, saturies!» uzvarētāji.

Šoreiz sporta zālē virmoja īstas kaislības, jo puīšiem savu izeicību vajadzēja pierādīt visai sarežģītās stafetēs, — florbolā, basketbolā, šaušanā mērķi, tāllēkšanā, kā arī vajadzēja prast saglabāt līdzsvaru, ejot pa balķi, parādīt savu veiklību, rāpjoties pa «klinšu sienu», mācēt ar iespējamu mazāku sitienu skaitu iesist naglu dēli (nu kā jau īstiem topošajiem saimniekiem) un prast atbildēt uz visai sarežģītajiem erudīcijas konkursa jautājumiem. Ļoti modri jauno censoņu panākumiem līdzī sekoja žūrijas, 9. un 10. klašu skolēnu, vērigās acis, un viņiem nūdien nebija viegli izvērtēt, kurš tad ir pats veiklākais. Dažiem žūrijas puīšiem, —Tomam Ancānam, Artūram Poikānam, Dmitrijam Solomkinam — ļoti noderīga bija pašu kā bijušo konkursa dalībnieku pieredze. Arī žūrijas meitenēm Sintijai Divrai un abām Ievām – Vaivodei un Jokstei vajadzēja prast objektīvi novērtēt rezultātus, kurus ar lielu satraukumu gaidīja ne tikai paši dalībnieki, bet arī viņu skolotājas, kas jauniešus bija atvedušas uz šo konkursu.

paveikt ātri, bet nākamajā jau gadīties kāds misēklis. Bet pats svarīgākais, ka puīšiem patik piedalīties.

Konkursa kā izdekušos novērtēja arī Valentīna Poikāne. Sprāģajām sacensībām noslēdzoties, visi dalībnieki tika sumināti un par piedalīšanos konkursā saņēma balvas, kuras bija sarīpējušas firmas «Aldaris», «Adugs», «Zane» un Preiļu rajona Zemesardzes 35. bataljona Livānu rotas komandieris Arnis Vaivods.

Lielu paldies par atbalstu LBJC direktore teica arī Livānu 1. vidusskolai, Livānu kūdras fabrikai, un personīgi jaunsargu vadītājam Jānim Grandānam, Ivaram Kivleniekam, Denīsam Mihejevam, Aigaram Skarbīniekam.

Lielu paldies par atbalstu LBJC direktore teica arī Livānu 1. vidusskolai, Livānu kūdras fabrikai, un personīgi jaunsargu vadītājam Jānim Grandānam, Ivaram Kivleniekam, Denīsam Mihejevam, Aigaram Skarbīniekam.

Un kā jau katrā konkursā, arī šoreiz tika sadalītas balvas uzvarētājiem. 3.-4. klašu grupā 1. vieta Ervinam Punduram (Rudzātu vsk.), 2. v. — Raivim Romulānam (Jersikas pamatsk.), 3. v. — Aleksandram Stepanovam (Livānu 2. vsk.).

Jāatzīmē, ka 3.-4. klašu skolēni izrādījās arī visēruditākie konkursā, kur vajadzēja parādīt savas zināšanas gan Latvijas vēsturē, ģeogrāfijā un matemātikā, gan atpazīt Latvijā augošos kokus, gan zināt arī latviešu tautasdziesmu.

Raivis Romulāns šajā klašu grupā saņēma arī speciālbalvu kā eruditākais konkursa dalībnieks.

5.-6. klašu grupā 1. v. — Kārlim Kivleniekam, 2. v. — Andrīm Liepniekam, 3. v. — Raitīm Šmitam (visi puīši no Livānu 1.vsk.). 7.-8. klašu grupā 1. v. — Ivaram Praņevskim (Vanagu pamatsk.), 2. v. — Jānim Jaunušānam (Jersikas pamatsk.), 3. v. — Jurim Vaivodam (Vanagu pamatsk.). Galveno titulu šī gada konkursā «Jaunais Lāčplēsi, saturies!» ieguva Kārlis Kivlenieks no Livānu 1. vidusskolas 6. klases. Interesanti tas, ka viņš šim konkursam bija pieteicies pēdējā brīdī, un veiksmē šoreiz izrādījās viņa sabiedrotā.

Visi, kas piedalījās, pēc šī konkursa noteikti ieguva vairāk pašapziņas, pieredzi un lielāku pārliecību par savām spējām, kā arī priecājās par saturīgi un ļautri padīto laiku. Bet drosmīgos, aizrautīgos un piedzīvojumus alkstošos vidusskolēnus Livānu bērnu un jauniešu centrs aicina gatavties jaunam konkursam «Džungļi». Uz tikšanās!

D.Kursīte, LBJC pulciņu skolotāja, konkursa žūrijas locekle

SLUDINĀJUMI

SLUDINĀJUMI

Pārdod

AUDI A4 (1,6i, 1998.g., ABS, el. spoguļi, klim. kontrole, ķiršu sarkanā krāsā). Tālr. 26010029; BMW 525 TDS (1995. g. izl., sedans, elektro, signalizācija, AIRBAG, ABS, audio - video TV aparatūra, lietie diski, piekabes āķis, TA, lieliskā stāvoklī). T. 28636337;

BMW 525 TDS (1996./97. g. izl., dīzēlis, sedans, stereo, CD, el. pakete, tikko no Vācijas, 6450 EUR). T. 29390137, 29330389; CHRYSLER VOUGER (1995.g. izl., 3,3, gāze - benzīns, 7 vietas, automātiskā ĀK, signalizācija, el. stikli, spoguļi, gaisa spilveni, stereo, TA).T.28357080.

Turpinājums 12. lappusē.

